

ИНСТИТУТ ЗА ФОЛКЛОР „МАРКО ЦЕПЕНКОВ“
INSTITUTE OF FOLKLORE "MARKO CEPENKOV"

МАКЕДОНСКИ ФОЛКЛОР

MACEDONIAN FOLKLORE

ГОДИНА / YEAR XL
БРОЈ / VOLUME 76
СКОПЈЕ / SKOPJE 2019

МАКЕДОНСКИ ФОЛКЛОР

Списание на Институтот за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје

Редакција

КАТЕРИНА ПЕТРОВСКА-КУЗМАНОВА, главен и одговорен уредник

ЗОРАНЧО МАЛИНОВ

ЕРМИС ЛАФАЗАНОВСКИ

РОДНА ВЕЛИЧКОВСКА

ЈАСМИНКА РИСТОВСКА-ПИЛИЧКОВА

АКТАН АГО

КРИСТИНА ДИМОВСКА, секретар

Меѓународна редакција

ГАБРИЕЛА ШУБЕРТ (Германија)

ДИМИТРИЈЕ О. ГОЛЕМОВИЌ (Србија)

ОЛГА ПАШИНА (Русија)

ЈОАНА РЕНКАС (Полска)

РЕНАТА ЈАМБРЕШИЌ-КИРИН (Хрватска)

АРМАНДА КОДРА-ХИСА (Албанија)

АДЕМ КОЧ (Турција)

Адреса на Редакцијата

Институт за фолклор „Марко Цепенков“

Рузвелтова, бр. 3, П. фах 319, 1000, Скопје, Република Македонија

Тел.: + 389 02 308 01 76; Факс: + 389 02 308 01 77

Електронска адреса: ifmarkoepenov@mt.net.mk

MACEDONIAN FOLKLORE

Journal of the Institute of Folklore "Marko Cepenkov" – Skopje

Editorial Board

KATERINA PETROVSKA-KUZMANOVA, Editor-in-Chief

ZORANČO MALINOV

ERMIS LAFAZANOVSKI

RODNA VELIČKOVSKA

JASMINKA RISTOVSKA-PILIČKOVA

AKTAN AGO

KRISTINA DIMOVSKA, Secretary

International Board

GABRIELLA SCHUBERT (Germany)

DIMITRIJE O. GOLEMOVIĆ (Serbia)

OLGA PASHINA (Russia)

JOANA REKAS (Poland)

RENATA JAMBREŠIĆ-KIRIN (Croatia)

ARMANDA KODRA-HYSA (Albania)

ADEM KOÇ (Turkey)

Address of the Editorial Board

Institute of Folklore "Marko Cepenkov"

Ruzveltova 3, POBox 319, 1000, Skopje, Republic of Macedonia

Tel.: + 389 02 308 01 76; Fax: + 389 02 308 01 77

Email: ifmarkoepenov@mt.net.mk

РОДНА ВЕЛИЧКОВСКА, ГОРАНЧО АНГЕЛОВ

**УЛОГАТА НА ЗУРЛАЦИСКО-ТАПАНАРСКАТА ТАЈФА ОД С.
РАТЕВО, БЕРОВСКО, ВО ЗАЧУВУВАЊЕТО НА МАКЕДОНСКАТА
МУЗИЧКА МУЛТИЕТНИЧКА КУЛТУРА**

Апстракт: Во овој труд предмет на истражување е улогата на зурлациско-тапанарската тајфа од с. Ратево, Беровско, во зачувувањето на македонската музичка мултиетничка култура. Станува збор за инструментална група, која долги години дејствувала при КУД „Димитар Поп Ѓоргиев-Беровски“ од Берово. Покрај бројните дела што ги изведуваат пред публиката на фестивалите во земјата и во странство е и познатото „Готенско муарабе“, легендарно дело, кое настанало уште пред повеќе од 150 години, а е пренесувано со генерации, до денес, од познатата зурлациска тајфа од с. Ратево, Беровско.

Целта на ова излагање е да се претстави делото „Готенско муарабе“, каде што музиката е создадена по повод конкретен настан, кој денес претставува симбол на соживот и пријателство меѓу турското и македонското население од Малешевско-пијанечкиот Регион.

Клучни зборови: Зурлациско-тапанарската тајфа, „Готенското муарабе“, Ратево, Малешевско-пијанечкиот Регион, македонска музичка мултиетничка култура.

Народните музички инструменти и инструменталната музика се значаен дел од музиката култура на еден народ. Тесно се сврзани со различните страни на битот. Стопанската и општествената дејност, материјалната и духовната култура, како и историјата на народот, музичките инструменти и инструменталната музика, постојано го привлекуваат вниманието на уметниците и на научниците од најразлични профили: композитори, писатели, етнологи, етнографи, историчари, филозофи, истражувачи на уметностите, историчари и теоретичари на музиката, акустиката, фолклористиката итн.

Историјата на описот и проучувањето на инструментариумот трае со илјадалетија. Како материјални предмети и специфична форма на духовно откривање на етнокултурата, традиционалните музички инструменти играат значајна улога во начинот на создавање, на чување и на пренесување на естетски музички информации. Тоа е и причината што музичкиот инструмент се јавил како предмет на истражување на различни научни дисциплини, прилично независни една од друга: археологија, етнологија, акустика, историја на музиката, фолклористика. Сè поочигледна станала потребата од координирање на постигањата на различните научни дисциплини за запознавање на музичкиот инструментариум и на инструменталната музика и за консолидирање на напорите на истражувачите на инструментите од разни профили и разни земји, обединувајќи ги во еден заеднички предмет на истражување, а тоа е етноорганиологијата.

Сознанието за неопходноста од контакти и целосно истражување на музичките инструменти од различни профили и разни школи се одразило и врз работата на многу научни собири и публикации во светот (Мациевский, 1980, 143–169 и Мациевский, 1983).

Главните задачи на истражувачите биле:

1) да се утврдат повеќе аспекти и заемната условеност на најважниот предмет на истражувањето на музичките инструменти и на инструменталната народна музика;

2) да се одреди сферата на етноорганолошките истражувања;

3) да се запознае научната јавност со основните проблеми и постигнувања на современата етноорганологија.

Во духовната култура на народите во светот народната инструментална музика зазема значително место. Таа е специфична форма на изразување и претставува одраз на битот, на историјата, на погледот на светот, како и на уметничките пориви на народот. Со усилбите на многу генерации во текот на изминатите векови, народната инструментална музика се оформи во самостојна естетска појава и предизвика голем интерес не само за науката, туку и за современото музичко творештво. Познавањето на нејзиниот сложен уметнички систем и на неговите елементи откриваат бескрајни хоризонти за збогатување на дијапазонот на современиот израз на создавачот, како и на инструменталистот – исполнител на народната инструментална музика (Мациевский, 1980, 143–169).

Исто така, регионалните традиции овозможуваат инструменталната музичка култура да се разликува не само од нивната функционална улога во општеството, туку и од разните локално-етнички традиционални инструментални формации. Тие се од особено значење за уметничката единственост во изразувањето, од кои, секоја, во рамките на националната културна сфера, има уметничка оригиналност и уникатна оригинална боја. Тие се регионални форми на етничка култура, кои придонесуваат за уникатен вкус на општата палета на традиционалното музичко наследство.

Истовремено, една локална етнокултурна традиција може да открие посебен, значаен културен слој, кој најрепрезентативно ги претставува неговите музички и стилски карактеристики.

Народните музички инструменти и инструменталната музика се неразделни од музичката практика, во светот и кај нас, особено во традиционалната македонска мултиетничка култура, кои учествуваат во творечката практика и во определени стилски карактеристики на нивната локална традиционална култура. Токму поради тоа, во овој труд предмет на истражување е улогата на зурлациско-тапанарската тајфа¹ од с. Ратеве,

---

¹ Познато е дека зурлациско-тапанарските тајфи се составени исклучиво од дрвени дувачки цилиндрично-јазични инструменти, со двојно јазиче, од типот обоа, во придружба на голем тапан. Како актери во овие состави се среќаваат, речиси, само припадници на ромското население, односно ромски инструментални состави што повеќе или помалку го озвучуваат изразот. Зурлациско-тапанарските состави ги сочинуваат 3-4 свирачи, т.е. две зурли и еден или два големи тапани. Здружувањето на

Беровско, во зачувувањето на македонската музичка мултиетничка култура. Станува збор за инструментална група во состав од: две зурли и два тапани, која долги години дејствувала при КУД „Димитар Поп Ѓоргиев-Беровски“ од Берово. Покрај бројните дела што ги изведувала пред публиката на фестивалите во земјата и во странство е и познатото „Готенско муарабе“, легендарно дело, кое настанало уште пред повеќе од 150 години и кое е пренесувано со генерации, до денес, од познатата зурлациска тајфа од с. Ратево, Беровско.

Легендата за „Готенското муарабе“ се раскажува, се пренесува и живее до денес, заедно со музиката. „Готенското муарабе“ претставува еден вид реквием за слава и за чест на паднатите учесници во битката на планината Готен, која се наоѓа во Делчевскиот Регион, а традицијата што се негува и денес во Беровско е пренесена по пат на миграциското движење на населението од овој регион (според кажувањето на Војо Соколовски од Берово).

Инаку, зборот *муарабе* е преземен преку турскиот јазик од арапскиот вокабулар и значи битка, па оттука е и неговиот наслов: „Готенското Муарабе“ – *битката што се одржала на планината Готен*. Станува збор за една од најкрвавите битки пред Илинденското востание. За неа многу малку се знае иако останале и писмени сведоштва, едно од војводата Христо Чернопеев, како и од учесниците – Малешевци, објавени во неколку монографии за Владимирово и за Малеш. „Велигденската битка“, „Крвавиот Велигден“, „Битката на Готен“ и „Готенско муарабе“ – се имињата под кои е позната една од најкрвавите битки, на три-четири месеци пред Илинденското востание².

зурлите, во составите, секогаш се јавува во пар зурли. Парот зурли е поврзан тесно со реализацијата на најнискиот тон на зурлата. Во таа смисла, зурлите поседуваат три вида регистри: каба (најнизок), јамакаба (среден) и цура (висок). Мелодиите звучат во опсег од две октави. Обуката за зурлата го вршат искусни, долгогодишни свирачи. Особено внимание му се посветува на дишењето, за чие совладување се практикуваат посебни вежби. Репертоарот на зурлациско-тапанарските состави е тесно поврзан со условите во кои дејствуваат, при: свадба, собор, слава, а кај турското население – при сунетот (Линин 1986, 121).

² Десетина чети со околу 300 комити и значително помногуброен аскер се судриле во Малеш, во големата битка во април 1903 година, на Велигден. Прво аскерот сардисал неколку комитски групи, на кои, на помош постепено, почнале да им доаѓаат други комитски чети што биле во Малешво тој период. На аскерот, пак, му пристигнувале засилувања од: Владимирово, Берово, Радовиш, Струмица. Кој како ќе стигнал го опколувал другиот, па бојот се водел и со тие напред и со тие што доаѓале од зад грб. Многу жртви и ранети имало на двете страни, а комитските чети, по долгата битка, успеале да се пробијат. Битката се водела на планинскиот масив Готен, во атарот на беровско Владимирово, на дваесетина километри од селото, во правец на радовишко Смиланци, село, исто така, главно населено со Малешевци, во ненаселен предел и тогаш и денес, во кој има само по некоја сточарска колиба. (За ова пишува Љупчо Шатевски - Крвавиот Велигден 1903: Во седум обрачи се стегнале аскерот и комитите на Готен во Малеш, ММС, Реален медиум за реални луѓе, април 26, 2019, <http://www.makedonijaese.com/storia9.htm>, посетена страница октомври, 2019.)

Целта на ова излагање е да се претстави токму ова инструментално мошне импресивно парче, со неговиот богат и разновиден ритам на тапаните и пробојниот звук на зурлите, насловено како „Готенско муарабе“. Настанот што го објаснува музичкиот дел, кој е срцевина на овој труд, претставува дел од она што се нарекува усна историја или модерна традиција во науката, додека историските извори, кои се однесуваат на него, ѝ припаѓаат на официјалната историја, која се базира на пишани извори, на кои ние, овојпат, не се повикуваме. Ние зборуваме за она што се пренесува „од уста на уста“, односно, на усната традиција, која добила свое право на граѓанство во модерната наука. Усната историја претставува еден вид ментален запис што ја чува и ја интерпретира историската информација низ филтерот на сопственото доживување, бидејќи се потпира на личното искуство и мислење на говорителот. Очевидците на историскиот настан од подалечното минато влеле дел од локалната традиција, од легендите и од преданијата и сето тоа го преточиле во песни или, во конкретниот случај, во инструментална мелодија, која, во согласност со законите на усното пренесување, се предавала понатаму низ времето.

Легендата, која се раскажува и сè уште живее заедно со музиката, приближно оди вака: Во една битка, која се одвивала на планината Готен, меѓу османлиската војска и четата на македонските револуционери, загинале сите борци. Која била причината за таа масовна и тотална гибел? Било страшно невреме, имало густа магла и силни виулици и не се знаело кој во кого пука и кој кого напаѓа. Резултатот бил трагичен и за двете страни, а епилогот ужасен. По битката преживеале само старци, жени и деца од двете националности. Тој немил настан, сите нив ги фрлил во длабока жалост. По извесно време, по соземањето од трагедијата, во знак на примирје, а за да се оддаде почит на загинатите, постарите луѓе нарачале одромските свирачи од тој крај да создадат музика во нивно сеќавање, и таа музиката подоцна е именувана како „Готенското муарабе“. Она што е најважно од сето ова е што „Готенското муарабе“, до неодамна, претставуваше жива музичка традиција во Берово и во Беровско, па според кажувањето на жителите од овој крај, немало собор без да се појават свирачите со познатото, и значајното за нив, „Готенско муарабе“. Исто така, за време на свадбите во современи услови, покрај останатата музика што се свирела за време на свадбениот церемонијал, задолжително настапувала зурлациската тајфа на Миљаим Дестановски³, наследниците на „Ратевските зурлации“⁴ со „Готенското муарабе“.

---

³ Миљаим Дестановски е син на Дестан Дестановски. Роден е во 1963 година во Берово, а сега живее во Детроид, САД.

⁴ „Нашата фамилија е Дестановски. Преди това се викаше Кантуровски. Значи, нашии прадед се викаше Кантур. Он беше прочуен свирач-това беше крал на зурлата“, истакнува Миљаим Дестановски. Наследници на зурлациската фамилија Кантуровци се и чичкото на Миљаим Жељо Дестановски, неговите синови Шериф и Џемаил и неговите внуци. Жељо е внук на Кантур по кого се нарекувала зурлациската тајфа во с. Ратево. „Имам четири брака. Средниот брат Иљаз на тапан свиреше. Дестан на зурла свиреше, а најстариот беше кинооператор, ама и он дрнкаше на овие примови

Посебно треба да се истакне дека „Готенското муарабе“, легендарната творба, ги плени срцата на публиката како на фестивалите во земјава, така и во странство. За тоа се заслужни добрите пренесувачи на ова ремек-дело, кое настанало од пред два века, и како што спомнавме, се пренесувало со генерации од татко на син. Така, на пример, во рамките на Белградските музички свечености, кои се одржаа на 9 октомври 2004 година, во Република Србија, на традиционалната вечер насловена како: „Малцинствата на Балканот“, имавме задача да избереме и да однесеме малцински групи од Република Македонија, кои, на овој многу значаен фестивал, би се претставиле со своја програма. На фестивалот настапија членовите на познатата зурлациска тајфа при КУД „Димитар Поп Ѓоргиев-Беровски“ од Берово, односно зурлациската тајфа на Миљаим Дестановски. Откако им беше презентирана историјата за појавата на ова дело, музичарите ја пленија публиката со својата презентација на „Готенското муарабе“. (Видете го прилогот со фотографијата). Истото се случи и со настапот на подмладокот на оваа зурлациска тајфа на Петтата смотра на аматерско творештво во Брчко, Дистриктот во Босна и Херцеговина, во 2006 година, која го прифати нивниот настап со големо воодушевување.

Овој начин на медиумско претставување на сцена е од непроценлива вредност за сочувување на знаењето и на паметењето на една културна традиција, создадена од претходните генерации, во случајот – зурлациско-тапанарската тајфа од с. Ратево, Беровско, во која неминовно се вклучуваат и генерациите што доаѓаат.

Исто така, користењето на аудио- и видеозаписите, како и живата интерпретација на музичко-фолклорните содржини, го проширува доменот на усната историја, покрај вербалните форми на комуникација, вклучувајќи интерпретативни движења и други форми на изразување на сцената, каде што доаѓа до израз тоталитетот на мултимедијалноста. (Видете го прилогот со нотен пример од изведбата на „Готенското муарабе“ од страна на зурлациско-тапанарската тајфа на Миљаим Дестановски).

Денес, со жалење ќе констатираме дека ова КУД не постои, но постојат наследниците на Миљаим Дестановски⁵, кои, следејќи го примерот на своето поколение, продолжуваат со интерпретацијата на ова ремек-дело, како дел од културното наследство, за негување на една зурлациско-тапанарска музичка традиција од Беровско во зачувувањето на македонската музичка мултиетничка култура.

тамбури“, истакнува Жељо Дестановски зурлација, роден во с. Ратево во 1942 година, (од теренските истражувања на Горанчо Ангелов).

⁵ Денес зурлациско-тапанарската традиција во семејството на Миљаим ја продолжуваат неговите синови: Ервин Дестановски (зурлација), роден во 1985 година, Дестан Дестановски (тапанција), роден во 1992 година и неговиот брат Џафер Дестановски (тапанција), роден во 1961 година, кои живеат во Берово.

Литература

МАЦИЕВСКИЙ, И. (1980). Народный музыкальный инструмент и методология его исследования. *Актуальные проблемы современной фольклористики*. Ленинград.

МАЦИЕВСКИЙ И. (1983). Формирование едъстемно-этнографического метода в органологии. *Методы изучения фольклора*. Ленинград.

ЛИНИН А. (1986). *Народните музички инструменти во Македонија, Скопје*.

Сајтографија

ШАТЕВСКИ Љ. (2019). Крвавиот Велигден 1903.

<http://www.makedonijaese.com/storia9.htm>, април 26, 2019. [посетено во октомври, 2019].

Rodna Veličkovska & Gorančo Angelov

THE ROLE OF ZURNA AND TAPAN TAYFA FROM THE VILLAGE OF RATEVO, IN THE BEROVO REGION IN SAFEGUARDING OF THE MACEDONIAN MUSICAL MULTIETHNIC CULTURE

Summary

The purpose of this paper is to investigate the role of the Zurna and drum tayfa (ensemble) from the village of Ratevo in the Berovo region in preserving the Macedonian multiethnic music culture. This is an instrumental group that has been performing for many years at the "Dimitar Pop Gjorgiev - Berovski" Cultural Association of Berovo, which performs numerous works in front of audiences at festivals at home and abroad and it is also known for the famous piece "The Goten Muharebe" (The Battle of Goten), also known as "The Easter Battle" and "The Bloody Easter". This battle was one of the bloodiest battles before the Ilinden Uprising.

This legendary musical work, which was created more than 150 years ago, has been transmitted for generations until today by the famous zurna and drum ensemble from the village of Ratevo in the Berovo region, Republic of North Macedonia.

The purpose of this presentation is to present the music of the instrumental creation "The Goten Muharebe", created on the occasion of a concrete event, a creation that today is a symbol of coexistence and friendship between the Turkish and Macedonian population from the Maleshevo-Pijanets region.

ПРИЛОЗИ

Нотен пример

Готенско муарабе

$\text{♩} = 64$

The musical score is arranged in three systems. Each system contains three staves: Zurla 1 (top), Zurla 2 (middle), and Pracka/Tapan/Kukuda (bottom). The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 2/4. The tempo is marked as quarter note = 64. The score includes various musical notations such as eighth notes, sixteenth notes, triplets, and rests. The Pracka/Tapan/Kukuda part features a rhythmic pattern of eighth notes with 'tr' markings above them, indicating a specific playing technique. Measure numbers 7, 12, and 17 are indicated at the beginning of their respective systems.

Родна Величковска, Горанчо Ангелов

2
17

3

17 tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr

22

22 tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr

28

28 tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr

34

34 tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr

42 3

42 *tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr*

47

47 *tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr*

53

53 *tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr*

60

60 *tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr*

Родна Величковска, Горанчо Ангелов

4
66

66 *tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr*

71

71 *tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr*

76

76 *tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr*

83

83 *tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr*

88 5

88 *tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr*

96

96 *tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr*

103

103 *tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr*

110

110 *tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr*

Родна Величковска, Горанчо Ангелов

6
117

117 *tr tr tr tr tr tr tr tr*

122

122 *tr tr tr tr tr tr tr tr*

127

127 *tr tr tr tr tr tr tr tr*

132

132 *tr tr tr tr tr tr tr tr*

138

138 tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr

146

146 tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr

154

154 tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr

160

160 tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr tr

Родна Величковска, Горанчо Ангелов

8
166

166

174

174

180

180

187

187

The image displays a musical score for a Macedonian folk song, consisting of four systems of music. Each system includes a vocal line (treble clef), a piano accompaniment (treble clef), and a drum part (percussion clef). The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 2/4. The score is marked with measure numbers 193, 202, 209, and 216. The drum part features a complex rhythmic pattern with many trills (tr) and accents (^). The piano accompaniment includes triplets (3) and a 'rit.' (ritardando) marking. The vocal line contains various melodic phrases, some with trills and accents. The score concludes with a double bar line and repeat dots.

Родна Величковска, Горанчо Ангелов

10
221 *ritenuto*

226 $\text{♩} = 72$ *accel.*

232

238 *poco a poco accel.*

The image displays a musical score for a Macedonian folk song, consisting of four systems of music. Each system includes a vocal line (treble clef), a piano accompaniment (bass clef), and a drum part (percussion clef). The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 2/4. The score is marked with measure numbers 246, 252, 259, and 265. The drum part features a consistent rhythmic pattern of eighth notes with a 'tr' (trill) marking above each measure. The piano accompaniment consists of sustained chords and moving lines. The vocal line features a melodic line with various note values and rests. The final system (measures 265-268) includes a 'ritard' (ritardando) marking above the vocal line, indicating a gradual deceleration of the tempo.

Илустрација

Зурлациско-тапанарска тајфа при КУД „Димитар Поп Ѓоргиев-Беровски“,
БЕМУС, Белград, 2004 год.

СОДРЖИНА

ВАЛЕНТИНА МИРОНСКА-ХРИСТОВСКА МАКЕДОНСКИ РАБОТИ ЗА МАКЕДОНСКАТА ИСТОРИСКО-КУЛТУРНА ТРАДИЦИЈА	5
ОКСАНА МИКИТЕНКО СЛАВИСТИЧКАТА ДЕЛНОСТ НА ПЕТАР ДРАГАНОВ ВО СВЕТЛИНАТА НА ИСТРАЖУВАЊАТА НА БЛАЖЕ РИСТОВСКИ	17
ЕРМИС ЛАФАЗАНОВСКИ УЛОГАТА НА КРСТЕ МИСИРКОВ ВО НАЦИОНАЛНАТА ИЗГРАДБА НА МАКЕДОНИЈА И НА МОЛДАВИЈА	31
КАТЕРИНА ПЕТРОВСКА-КУЗМАНОВА ПЕДЕСЕТ ГОДИНИ РАСТ И РАЗВОЈ НА СПИСАНИЕТО „МАКЕДОНСКИ ФОЛКЛОР“ СО ПОСЕБЕН ОСВРТ НА УЛОГАТА НА БЛАЖЕ РИСТОВСКИ ВО НЕГОВИТЕ ПОЧЕТОЦИ	37
СИЛВАНА СИДОРОВСКА-ЧУПОВСКА МАКЕДОНСКИТЕ ПРЕРОДБЕНИЦИ И НАРОДНАТА МЕДИЦИНА ВО 19 ВЕК	47
ИВАН КОТЕВ МОИТЕ ПОЧЕТОЦИ КАКО СОБИРАЧ НА МАКЕДОНСКОТО ФОЛКЛОРНО БОГАТСТВО	55
Катерина Петровска-Кузманова ИНТЕРКУЛТУРАЛИЗМОТ ВО ФОЛКЛОРИСТИЧКИТЕ ИСТРАЖУВАЊА	71
ВЕРА СТОЈЧЕВСКА-АНТИКМИТ, СРЕДНОВЕКОВЕН ТЕКСТ, НАРОДНА ТВОРБА	83
КРИСТИНА ДИМОВСКА (ЕПСКИ) ХЕРОИ, ОПОНЕНТИ, ЛУДАЦИ И АНТИХЕРОИ	89
ЛИДИЈА ТАНТУРОВСКА МУЛТИКУЛТУРАЛИЗМОТ ВО ПОСЛОВИЦИТЕ (низ примери запишани од д-р Боне Величковски)	99
БЕКИМ РАМАДАНИ БРОЕНКИТЕ КАКО ДЕЛ ОД ФОЛКЛОРОТ ЗА ДЕЦА ВО СВЕТЛИНАТА НА СУШТИНСКАТА СОЦИЈАЛИЗАЦИЈА И НА ИНТЕРКУЛТУРНАТА КОМУНИКАЦИЈА	105
АНА АШТАЛКОВСКА-ГАЈТАНОСКА ФОЛКЛОРИСТИЧКИ ИНТЕРПРЕТАЦИИ ЗА НАРОДНОСТИТЕ ВО СОЦИЈАЛИЗМОТ – СО ПОСЕБЕН ОСВРТ НА АЛБАНСКАТА НАРОДНОСТ	113
Оливера Каевска ЗАСТАПЕНОСТА НА ФОЛКЛОРОТ ВО УЧЕБНИЦИТЕ ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК ЗА ЕТНИЧКИТЕ ЗАЕДНИЦИ	127
АНА ВИТАНОВА-РИНГАЧЕВА РУСАЛИИТЕ – СПОДЕЛЕНА ВРЕДНОСТ ВО КУЛТУРНАТА МЕМОРИЈА НА МАКЕДОНЦИТЕ И НА ВЛАСИТЕ	135
СТОЈАНЧЕ КОСТОВ СОЦИЈАЛНИОТ КОНТЕКСТ ВО ИЗВЕДБАТА НА НАРОДНИТЕ ОРА И НА СОБОРИТЕ ВО ИСТОЧНОТО ИГРООРНО ПОДРАЧЈЕ НА МАКЕДОНИЈА	145

АЛЕКСАНДРА КУЗМАН МУЛТИКУЛТУРАЛИЗМОТ НИЗ ПРИЗМА НА МАКЕДОНСКАТА ЧАЛГИСКА МУЗИКА	153
Родна Величковска, Горанчо Ангелов УЛОГАТА НА ЗУРЛАЦИСКО-ТАПАНАРСКАТА ТАЈФА ОД С. РАТЕВО, БЕРОВСКО, ВО ЗАЧУВУВАЊЕТО НА МАКЕДОНСКАТА МУЗИЧКА МУЛТИЕТНИЧКА КУЛТУРА	159
GERLINDE GLASER DIVINITIES OF TRANSITION: THE BUTTERFLY AND THE BIRD GODDESS AS TRACED IN EUROPEAN MYTHS	179
Гоце Гавриловски УМЕТНИЧКА ТРАНСПОЗИЦИЈА НА ФОЛКЛОРНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ ВО СУИТА БР.1, ОД БАЛЕТОТ „ЛАБИН И ДОЈРАНА“ НА КОМПОЗИТОРОТ ТРАЈКО ПРОКОПИЈЕВ	195

**МАКЕДОНСКИ ФОЛКЛОР
СПИСАНИЕ НА ИНСТИТУТОТ ЗА ФОЛКЛОР
„МАРКО ЦЕПЕНКОВ“ – СКОПЈЕ**

За издавачот
Ермис Лафазановски, директор

Главен и одговорен уредник
Катерина Петровска-Кузманова

Секретар
Кристина Димовска

Лектура
Лидија Тантуровска

Подготовка и печат

Тираж: 300 примероци

UDC 398
ISSN 0542-2108

Изданието е финансирано од Министерството за образование и наука
на Република Македонија